

MŪSŲ LIETUVA

LIETUVIŠKAS KRYŽIUS

V. ZELINOJE

NR. 29 (1512) - SEMANÁRIO - 1977 M. LIEPA - JULHO 21 D. - 2,00 kr.
R. Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, SP. Tel. 273-9338

NAUJAS LIETUVIŠKAS BIULETENIS ANGLŲ KALBA

Š. m. balandžio mėn. pasirodė naujas mėnraštis anglų kalba — BRIDGES (lietuviškai: Tiltai). JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdyba leidžia šitą žiniaraštį, kurio tikslas yra pasiekti lietuviškai nekalbančiuosius ar nuo lietuvių kolonijų atitrukusius Amerikos lietuvius. Kaip skelbia vardas BRIDGES arba "Tiltai", šis žiniaraštis mėgins testuoti sužinojimo tiltus tarp organizuotosios JAV lietuvių visuomenės ir aiškesnių čia gimusių Amerikos lietuvių:

Pirmame numeryje yra patalpinta per 60 žinučių bei straipsnelių apie tokias aktualias temas, kaip: padėtis Lietuvoje, lietuviai disidentai, žmogaus teisių pažeidimai krašte, Vliko, Alto bei Lietuvių Bendruomenės veikla. Didesni renginiai bei visuomeniniai minėjimai yra suminėti. Vietinė veikla pažymėta. Ne užmiršti ir išskylūs Amerikos lietuviai. Taipgi painformuota apie ateities visuomeninius užsimojimus. Metinė prenumerata tikiai \$3.00.

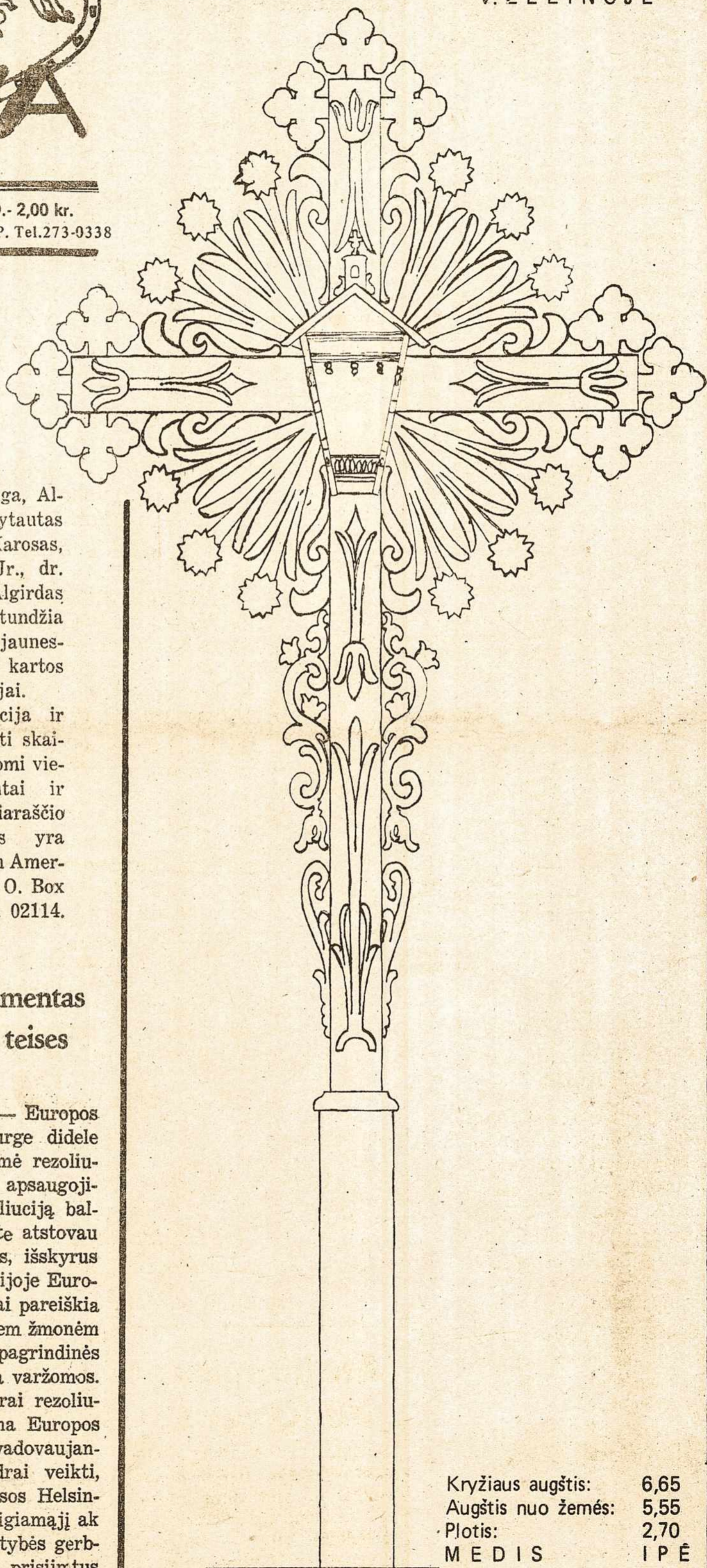
JAV LB Krašto Valdyba įgaliojo dr. Algirdą Budreckį eiti atsakingo redaktoriaus pareigas ir apipavidalinti ir įgyvendinti šį lietuviškai nekalbantiesiems lietuviams informuoti projektą. BRIDGES, kaip bešališkas ir "neideologinė" sužinojimo priemonė, atliks laikraščio funkcijas lietuvių kilmės-amerikiečių tarpe. BRIDGES bazuojasi Bostone. Šalia A. Budreckio, į redakcinį kolektyvą

įeina Mykolas Drunga, Algirdas Dumčius, Vytautas Jurgėla, Gintaras Karosas, Edvardas Meilus, Jr., dr. Viktoras Stankus, Algirdas Mitkus ir Jonas Stundžia Jr. Kaip matyti, visi jaunosios ir vidurinės kartos žurnalistai ar veikėjai.

BRIDGE S redakcija ir leidėjai tikisi išplėsti skaitytojų skaičių. Ieškomi vietiniai korespondentai ir bendradarbiai. Žiniaraščio oficialusis adresas yra Bridges - Lithuanian American Newsletter, P. O. Box 9061, Boston, Mass. 02114.

Europos parlamentas už žmogaus teises

STRASBURGAS. — Europos parlamentas Strasburge didele balsų dauguma priėmė rezoliuciją žmogaus teisių apsaugojimo reikalui. Už rezoliuciją balsavo visos parlamente atstovaujamos politinės jėgos, išskyrus komunistus. Rezoliucijoje Europos parlamento nariai pareiškia savo solidarumą visiem žmonėms pasaulyje, kurių pagrindinės laisvės bei teisės yra varžomos. Europos parlamentarai rezoliucijoje taip pat ragina Europos Bendrosios rinkos vadovaujančius veiksmus bendrai veikti, reikalaujant, kad visos Helsinkio konferencijos baigiamąjį aktą pasirašiusios valstybės gerbtų ir vykdytų savo prisiimtus įsipareigojimus žmogaus teisių apsaugojimo reikalui.

Kryžiaus augštis: 6,65
Augštis nuo žemės: 5,55
Plotis: 2,70
M E D I S I P Ė

LIETUVIAI PASAULYJE

Montevideo, Birželio 29, 1977 m.

VI-JO PALK RUOŠOS KOMISIJOS PIRMASIS OFICIALUS PRANESIMAS
PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESAS *
CONGRESO LITUANO DE LATINOAMERICA

VI. PALK Bustine - Sede
 Río de Janeiro 4001 - Cerro
 Montevideo - Uruguay
 Tel.: 31 94 31
 Correspondencia:
 Casilla 2313 - Cerro
 Montevideo - Uruguay

PRESIDENTE:
 Vytautas Dorelis - Pirmininkas
 Chile 4113
 Tel.: 31 17 77

VICEPRESIDENTE:
 Dr. Alfredo Stanevičius
 Vicepirmininkas - meninės
 dalies Koordinatorius
 Estados Unidos 1691
 Tel.: 31 15 09

SECRETARIO GENERAL:
 Dra. Luisa Dutka de Giffoni
 Protokolu ir propagandos vadovė
 Armonia 3166
 Tel.: 58 66 58

PRO-SECRETARIO:
 Tėv.: Jonas Giedrys S. J.
 Užsienio informacijų Koordinatorius
 Belgica 1765
 Tel.: 31 16 74

TESORERO:
 Edmundo Dutka; Izdininkas
 Juan Cabal 2648

PRO-TESORERO:
 Pablo Mockevičius - Vice
 Kasininkas. Jaunimo reikalu
 vedėjas
 Perú 1793
 Tel.: 31 15 31

VOCAL:
 Maria Mockevičienė-narė
 Portugal 4048
 Tel.: 31 15 31

RELACIONES PUBLICAS:
 Pranas Dobilevičius - Rysininkas
 su valdžios istaigomis.
 Chile 3671
 Tel.: 31 83 63

1. Pranešame visoms P.Amerikos lietuvių kolonijoms, visoms organizacijoms be politinių ar religinių idėjų skirtumo, kad URUGVAJUJE yra organizuojamas VI-sis P A L K (Pietų Amerikos Lietuvių Kongresas).

2. VI-sis PALK svarstys temas liečiančias P.Amerikos lietuvių kolonijas, ypač lietuvius gyvenančius toli nuo savo Tėvynės ribų ir jų palikonis.

VI-sis PALK duoda pirmenybę jaunimo veikimui. Kviečiame visą P.Amerikos liet.kilmės jaunimą prisidėti prie to Kongreso didesnio pasisekimo.

3. VI-jo PALK pagrindinis uždavinys-tema: Lietuvių kultūros ugdymas ir priemonės ją išlaikyti.

Meninę Kongreso dalį išpildys, bent taip pageidaujame, įvairių liet.kolonijų vienetai, dalyvaujant tame Kongrese tiesioginiai ar netiesioginiai.

4. Kongreso dalyviai: a) Pilnateisiai - kiekvieno krašto išrinkti ir tinkamai įgalioti atstovai; b) Stebėtojai - dalyvaujant svarstymuose ir c) Svečiai.

5. Numatomos įvairios sporto rungtynės. Tuo reikalu laukiame iš kiekvieno dalyvaujančio krašto tikslų pasiūlymų.

6. VI-sis PALK susidės iš dviejų dalių: I - JAUNIMO. Tai - stovykla, studijų dienos, sportas, menas, parodos ir tt. II - PATS KONGRESAS Vasario 2 - 5 dienomis, kuris užsibaigs bendru iškilmingu Vasario 16-sios Minėjimu.

Jaunimo stovykla numatoma 1978 m., Sausio 25 - Vasario 2 d.

Ši Kongreso data siūloma todėl, kad dalyvaujančių kraštų Kongreso atstovai spėtų sugrįžti tai šventei /Vasario 16-sios Minėjimui/ kiekvienas į savo kraštą.

7. Šita informacija siunčiama visoms, mums žinomoms P.Amerikos liet.organizacijoms. Kiekvieną organizaciją maloniai prašome, kiek galima greičiau, (jei galima mėnesio bėgyje) pranešti kuo ji galėtų įsijungti į Kongreso eigą: paskaitom, sportu, menu, taut.šokiais ir t.t. Mums reikia pramatyti bendrą programą, nors ir bendrais bruožais, ir ją pateikti Urugvajaus valdžios organams patvirtinti ir gauti atitinkamus leidimus.

Pageidaujame, kad kiekvienas kraštas sucentralizuotų savo tarpe Kongreso ruošos darbą į vieną centrą, jei tai yra galima. Tai a) palengvintų susirašinėjimą ir informacijas Kongreso reikalu; b) Derintų kiekvieno krašto pasiūlymą; c) Suintensyvintų ir suderintų Kongreso propagandą savo krašte.

Su kuo geriausiais sveikinimais bei linkėjimais

RAŠYTOJU DRAUGIJOS PREMIJA

Lietuvių Rašytojų Draugijos knygų vertinimo komisiją sudarė: pirmininkas Pranas Naujokaitis, sekretorius Leonardas Žitkevičius, nariai — Aušra Jurašienė, Alina Staknienė, Vytautas Volertas.

Komisija posėdžiavo 1977 gegužės 22 Kultūros židiny. Posėdy nedalyvavo Aušra Jurašienė. Ji savo balsą perdavė telefonu.

Buvo vertinamos 1976 metais išleistos grožinės literatūros knygos. Komisija balsų dauguma 1000 dol. premiją paskyrė Icchokui Merui už romaną Striptizas, arba Paryžius, Roma, Paryžius.

Ateitininkų kongresas

Devintasis ateitininkų kongresas įvyks š.m. Darbo dienos savaitgalyje Klevelande rugsėjo 1 — 4 dienomis. Pabrėžiamos pagrindinės sritys — religinė, kultūrinė ir tautinė. Religiniams klausimams gvildinti skirtas simpoziumas, kurio pa-

grandinė idėja "Gyvoji dvasia — kelias į krikščioniškąjį atsinaujinimą". Organizuoja ir vadovauja kun. dr. K. Trimakas. Kiti dalyviai — kun. dr. Antanas Rubšys, sesuo Ona Mikailaitė, dr. Vytautas Vygantas ir kun. Jurgis Šarauskas. Prof. Vytautas Vardys skaitys paskaitą tema "Katalikiškoji rezistencija ir tautos likimas".

"Kultūrinės ateitininkų veiklos perspektyvos išsivijoje ir jų išpareigojimai ateičiai" yra te-

ma, kuria sutiko kalbėti su moksleiviais dr. M. Girniuvienė, su studentais — dr. E. Vaišnie-nė, su sendraugiais — prof. V. Bieliauskas.

Šeštadienio vakaras skirtas vaidinimui. "Šventasis narvas", Algirdo Landsbergio 2 v. drama, jau baigta kurti. Jai panaudota medžiaga iš šių laikų gyvenimo Lietuvoje. Čikagoje jau pradėti pirmieji parengiamieji darbai: tariamasi su režisorium, dekoracijų kūrėju, aktorais ir techniniu personalu. Inf.

Luisa Dutka de Giffoni
 Dra. Luisa Dutka de Giffoni

Sekretori

Vytautas Dorelis
 Vytautas Dorelis
 Pirmininkas

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

VILNIAUS ATEITIS

Naujieji Vilniaus statybų planai buvo patvirtinti partinio bei ūkinio aktyvo susirinkime. Pagrindinį pranešimą padarė šio miesto partijos komiteto I sekr. V. Sakalauskas. "Komjaunimo Tiesa" 83 nr. teigia, kad Vilniaus pramonės gamybos apimtis pokaryje padidėjo 170 kartų, gyvenamasis plotas paaugo beveik 5 kartus. Vilniečius dabar aptarnauja 3.200 gydytojų, apie 6.300 vidurinio medicinos personalo darbuotojų. 1976-80 m. laikotarpyje užsibrėžta pastatyti 1300-1400 tūkstančių kv. metrų ploto gyvenamųjų namų, pagerinant butų sąlygas beveik 100.000 vilniečių. 1978 m. bus pradėti statyti 16-kos augštų stambiaploksčiai namai. Tiltas Gariūnuose Vilniaus—Kauno greitkelį sujungs su dešiniuoju Neries krantu. Naujos automatinės telefonų stotys duos 33.000 numerių. Tada jau visas ketvirtadalis vilniečių galės turėti telefonus. Naujų patalpų susilauks Vilniaus universitetas bei Vilniuje veikiančios institutai. Į planus yra įtraukta ir 1.000 vietų ligoninė, vėžio ligų centras, 120 lovų gimdymo namai. Bus rekonstruotas pastatas Vilniaus dramos teatrui, išaugs revoliucijos muzėjus, Vilniaus kultūros ir sporto rūmai, antroji Lietuvos kino studijos dalis, "Mokslo" leidyklos pastatas. Taip atrodė Vilniui skirti planai, kurių įgyvendinimas nevisada būna atliekamas laiku. Vėlavimasis yra ypač būdingas statybininkams.

ATEISTINE SAVAITE

"Komjaunimo Tiesa" savo skyriuje "Žinios iš mokyklų" gegužės 11 d. paskelbė panevėžietės D. Mockutės rašinį apie ateistų veiklą V-tojoje vidurinėje mokykloje. Ji pabrėžia, kad tos mokyklos ateistų būrelis savo įsteigimo data esąs vienas pirmųjų visoje Lietuvoje. Tradiciniu metiniu jo renginiu yra tapusi ateistinė savaitė. Šiomet jai buvo skirti pranešimai "Tariamoji dorovės saugotoja", "Ar turi religija ateitį", L. Ovalovo apysakos "Prisimink mane" aptarimas. Ateistų taryba dabar ruošiasi konferencijai "Ateizmas ir visuomenės pažanga", kuri skiriama sovietinės spalio revoliucijos šešiasdešimtmečiui. Pasak D. Mockutės, aktyviausi ateistai yra komjaunuliai. Jų kambaryje kaupiami ateistiniai referatai, pranešimai, knygų aptarimai ir net iškarpos. "Stovi ten ir sena apiplūšusi maldaknygė, kasdien primindama žmones, kažkada iš neveltės suklypusius ant kelių. Įdomi ir naudinga panevėžiečių veikla". Tokia pastaba baigia savo rašinį D. Mockutė. Iš tikrųjų šliaužiojimą ant kelių prieš Maskvos stabus bei sovietinę spalio revoliuciją atlieka ir to kambario savininkai komjaunuliai. Dievas jiems — sovietinė kompartija, įsakymus siunčianti iš "rojaus" Maskvoje.

PANEVĖZIEČIŲ KRISTOLAS

Lietuviško kristolo indus Panevėžio "Ekranas" pradėjo gaminti prieš trejetą metų. Daugiausia projektų naujesiems indams yra paruošusios dailininkės Anita Šlegel ir Dalija Aleksaitė. Pirmajai priklauso: keturios skirtingo dydžio taurės, kom-

plektan jungiamos panašia forma bei ornamentais, geometrinio rašto vaza vaisiams "Vanda", lėkštė saldumynams "Laima". Ji taipgi yra paruošusi eskizus padėklui "Arlekinas", lėkštei "Kristė", gėlių vazai "Nora". Pagal D. Aleksaitės eskizus gaminamos vazos vaisiams "Violeta", "Onutė", "Orbita", p r e s u o t o kristolo indai vaisiams "Saulėgraža" ir "Rugelis". Dailininkėms talkina patyręs stiklo pūtėjas Laimis Masielis, lakios fantazijos graviruotoja Nijolė Jankauskaitė, technologija tobulinanti Angelė Urbonienė.

SIAULIEČIŲ "TAURAI"

Siaulių televizijos priimtuvų gamykla pradėjo serijinę "Tauro-210" gamybą. Naujasis modelis pakeitė ligšiolinį "Taurą-207". Didesnio patikimumo ekranines lempas jam tiekia "Ekranas" Panevėžyje. Modelio apdailai panaudota metalizuota plastmasė. Siauliečiai yra išpreigoję šiemet pagaminti 200.000 naujo modelio televizijos priimtuvų. Tikimasi, kad šiemet bus pagamintas ir pirmasis lietuviškas spalvotos televizijos priimtuyas "Taurus-714".

PARODA TURISTAMS

R. Vokietijos kelionių biuras Vilniaus "Pergalės" kino teatre surengė parodą "R. Vokietija — turizmo šalis, draugų šalis". Ją atidarė sovietinamos Lietuvos turizmo valdybos viršininkas A. Petraitis, žodį tarė R. Vokietijos kelionių biuro Maskvoje vadovas P. Kiolis. Jo duomenimis, turistams iš Sovietų Sąjungos šiemet R. Vokietijoje yra numatyta net 50 ekskursijų maršrutų, paruoštų pagal turistų domesį, specialybes, lankytinas revoliucines bei istorines vietas. Parodos atidaryme dalyvavo okupuotos Lietuvos užsienio reikalų "ministerių" vaidinantis V. Zenkevičius, Lietuvos draugystės ir kultūrinių ryšių su užsieniu vadovas R. Petrauskas. Lietuvių išvykos net ir į Sovietų Sąjungos kontrolėje esančias šalis griežtai prižiūrimos. Tiems, kurie norės pasinaudoti R. Vokietijos kvietimu, reikės specialių leidimų.

"DRUSKININKŲ ŽIEMA"

Tradicionis pramoginių šokių konkursas tokiu pavadinimu įvyko Druskininkų "Nemuno" sanatorijoje. Trylika geriausių šokėjų porų iš Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos varžėsi B ir C klasėse. Pirmą kartą konkurse dalyvavo Druskininkų pionierių ir moksleivių ritminių šokių būrelis. Konkurso laimėtojais pripažinti: B klasės — Kauno profsąjungų kultūros rūmų "Sūkurio" grupės atstovai R. Marčikaitė ir K. Marcinikonis, C klasės — vilniečiai R. Murininkaitė ir R. Paulavičius, atstovavę respublikiniams valstybinio profesinio techninio mokymo komiteto namams.

KULTŪROS RŪMAI

Anykštiečiai susilaukė modernių kultūros rūmų, kurių projektą paruošė architektas R. Šileika, dirbantis miestų statybos projektavimo instituto Kauno skyriuje, o statybos darbus atliko patys anykštėnai. Naujuosiuose rūmuose yra 500 vietų salė iškilmingiems vakarams, įvai-

Tipiška lietuvaite (lėlė)

Nuotr. Rūtos Vertalkaitės

riems koncertams. Saviveiklininkams įrengti repeticijų bei užsiėmimų kambariai.

AUGANTIS RADVILIŠKIS

Gražių atsiliepimų Radviliškyje susilaukia "Žaros" viešbutis, trejus metus iš eilės pripažįstamas vienu geriausių rajoninių Lietuvos viešbučių grupėje. Viešbutį administruoja ukrainietė Anastazija Kuranda, buvusi sovietinių partizanų ryšininkė. Neseniai Radviliškyje buvo atnaujintos Gedimino ir Vaižganto gatvės. Rūpestingos globos yra susilaukęs Antaniškių miško parkas, Arimaičių ežero pakrantės su jose įrengtais paplūdimiais. Kasmet Radviliškio gatves ir aikštes papuošia apie 100.000 gėlių, 3.000 dekoratyvinių krūmų ir medelių. Šiuo metu statomi tarybų rūmai, 1.284 vietų vidurinė mokykla, bendrabučiai. Dėl sparčiai augančio gyventojų skaičiaus ruošiamas naujas generalinis miesto planas su požeminėmis ryšių linijomis, vandenvietėmis bei vandens valymo įrenginiais.

MELAGINGA INFORMACIJA

Trumpą žinutę apie biologo Vladimiro Bukovskio susitikimą su JAV prez. J. Carteriu Baltuosiuose Rūmuose paskelbė "Komjaunimo Tiesa" kovo 3 d.: "Vakar JAV prezidentas Dž. Karteris priėmė išsiųstą iš Tarybų Sąjungos Bukovskį — kriminalinį nusikaltėlį, kuris taip pat žinomas kaip aktyvus Tarybų Sąjungos ir Amerikos santykių plėtimo priešininkas..." Visas pasaulis gerai žino, kad V. Bukovskis yra ne kriminalinis nusikaltėlis, o politinis kalinys, iškeistas į Čilės kompartijos vadą L. Corvalaną. Kriminaliniais nusikaltėliais tenka laikyti jo kalintojus, grubiai pažeidžiančius pagrindines žmogaus teises, laužančius Helsinkio konferencijos nutarimus. "Komjaunimo Tiesos" skaitytojai tik nusijuoks iš tokio nevykusio sovietinio TASSO ir susovietintos ELTOS pranešimo. Nei prez. J. Karteris, nei kiti JAV prezidentai kri-

minalinių nusikaltėlių Baltuosiuose Rūmuose nepriima. V. Bukovskis buvo pagerbtas kaip politinis kankinys, laisvės nepripažįstančios sovietinės sistemos auka.

SPORTAS LIETUVOJE

Tarptautinėse "Rygos taurės" lengvosios atletikos varžybose dvi pirmąsias vietas laimėjo Lietuvos sportininkai: klaipėdietė J. Putinienė, numetusi jietį 54 m 72 cm, ir vilnietis J. Grigas, 3000 m su kliūtimis nubėgęs per 8 min. 42,8 sek. Neblogų rezultatų pasiekė ir antrųjų vietų laimėtojai. Šiaulietė N. Kvietkauskaitė 100 m su kliūtimis įveikė per 13,9 sek., kaunietis L. Rukšėnas į tolį nušoko 7 m 60 cm, šiaulietis E. Skapas nustūmė rutulį 18 m 91 cm. Pastarasis šį kartą nugalėjo kaunietį R. Plungę, kurio pasiektas 18 m 69 cm rezultatas tebuvo vertas III vietos. R. Plungė ilgus metus yra buvęs rutulio stūmimo čempionu, dalyvavęs lengvosios atletikos varžybose užsienyje. Trečiąsias vietas išsikovojo: šuolininkė į tolį O. Jonikienė — 6 m 21 cm, kaunietis jieties metikas E. Tatarūnas — 77 m 78 cm, kaunietis S. Paulauskas 400 m barjeriniame bėgime — 52,5 sek. Be Sovietų Sąjungos sportininkų, varžybose dalyvavo Kubos, R. Vokietijos, Alžerijos, Vengrijos, Bulgarijos ir Rumunijos atletai.

Didžiojoje Maskvos regatoje jėgas išbandė Sovietų Sąjungos ir devynių užsienio šalių irklotojai. Jų tarpe buvo ir lietuvių. Vienviečių valčių lenktynes laimėjo E. Kaminskaitė 1000 m įveikusi per 3 min. 45,2 sek. Ji yra parsivežusi bronzos medalį iš Montrealio olimpiados. Kaunietis V. Butkus, sidabro medalio laimėtojas Montrealyje, irklavo porinėje keturvietėje valtyje, laimėjusioje I vietą. Pergalę pasiekusioje vyrų aštuonvietėje buvo olimpietis A. Čikotas iš Kauno. Aštuonviečių valčių lenktynėse buvo ir Lietuvos rinktinė, sudaryta iš "Dinamo" bei "Žalgirio" irklotojų, užėmusi III vietą. Sekančią dieną, varžantis dėl pereinamųjų "Sportloto" prizų, II vietą laimėjo dvivietė valtis su kauniete E. Kaminskaitė ir vilniete G. Ramoškiene. Jas pralenkė tik R. Vokietijos irklotojos. Akademinio Lietuvos irklavimo vyr. treneris J. Jagelavičius džiaugiasi nebūgais lietuvių irklotojų rezultatais ir tikisi dar geresnių pasekmių "Gintarinių irklų" regatoje, kuri įvyks birželio 25-26 d.d. Trakuose.

"Nemuno" draugija gegužės 27-29 d.d. surengė sunkiosios atletikos varžybas Šilutėje. Laimėjo šilutiškiai, nugalėję šiose varžybose visada pirmaujančias Trakų ir Panevėžio komandas. Šilutiškis treniruoja B. Mačernis. Sporto meistro normą varžybose pasiekė šilutiškis B. Bagočius su 305 kg. Prizai buvo įteikti jautniausiam varžybų dalyviui telšiečiui S. Rubinui ir vyriausiam dalyviui E. Žvirbliui, Panevėžio komandos treneriui.

• Mes greičiau būsime linkę pasiaukoti, jei atsiminsime, kad tėvynėje likusieji neša kur kas sunkesnę našta negu mes... J. ERETAS

Vilniuj suimti Matulionis ir Lapienis

Nežiūrint Helsinkio ir Belgrado konferencijų, okupuotoje Lietuvoje persekiojami tautiečiai už religinę ir tautinę veiklą.

Pasaulio Lietuvių Dienos

Laisvąjį pasaulį pasiekusi "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" (25 nr.) pateikia naujus faktus apie baigminio Helsinkio akto laužymą Lietuvoje. Čia pateikiame kaikurias minėto leidinio ištraukas. RED.

(Byla Nr. 345)

1976 metų spalio 19 vakare keturi saugumo darbuotojai įsiveržė į Jono Matulionio butą Vilniuje, Gorkio g. Nr. 17 b. 6.

Du saugumiečiai, pasislėpę J. Matulionio kaimyno bute, laukė patogaus momento, kad galėtų netrukdomi ir nesukeldami triukšmo įsibrauti į jo butą. Kitą dieną, matyt, laukė kieme. Kai J. Matulionis grįžo į namus ir pėsčias atėjo V. Lapienis, saugumiečiai įsiveržė į vidų.

Kratos metu paimta rašomoji mašinėlė "Optima", "LKB Kronika" Nr. 24, Solženicino "Gulago salynas" (vertimas į lietuvių kalbą) bei kita literatūra. Po kratos J. Matulionis ir V. Lapienis buvo suimti.

J. Matulionis, 45-erių metų amžiaus, baigęs lituanistiką, vėliau studijavęs konservatorijoje, bet iš jos buvo pašalintas už giedojimą bažnyčioje. Dirbo Respublikinėje bibliotekoje, vėliau buvo Paveikslų galerijos direktoriumi.

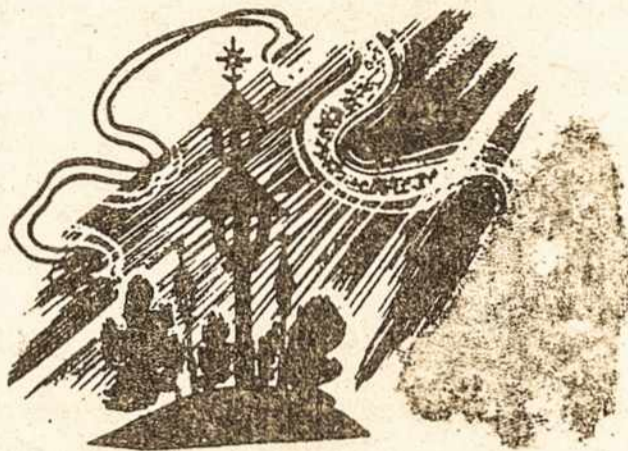
V. Lapienis, gimęs 1906, ekonomistas, baigęs Vilniaus universiteto Ekonomikos fakultetą.

Po trijų dienų J. Matulionio butas buvo pakartotinai iškratytas, ypač tos patalpos, kurios pirmosios kratos metu nebuvo apieškotos — rūšys ir palėpė.

1976 spalio 26 buvo padaryta krata pas J. Matulionio seserį Kibildienę Albina, gyvenančią Kupiškio rajone, Pelyšių kaime (Šimonių paštas). Krata vyko nuo 13 val. iki antros val. nakties. Matulionio sesuo Albina tą dieną nebuvo namuose: ji vežė į Vilniaus saugumą broliui Jonui maisto. Su savimi buvo pasiėmusi spintos raktus. Saugumiečiai spintos duris išlaužė. Kratos metu paėmė Jurgučio (J. Petruičio, pulkin., red.) knygą "Kaip jie mus sušaudė", rašomąją mašinėlę ir šiek tiek kalės bei rašomojo popieriaus.

Kratą darė tardytojas Matulevičius, kratoje dalyvavo Šimonių partijos sekretorius Žilevičius, M. Karnišovas ir J. Gramkovas.

1976 spalio 20 saugumiečiai atvyko į Vlado Lapienio butą Dauguviečio g. 5, b. 11. Kratai vadovavo Saugumo komiteto ypatingai svarbių bylų tardytojas mjr. Pilelis, jam padėjo dar du saugumiečiai. Krata pradėta 12 val., baigta 20 val. 30 min.

Buvo iškrėsti du kambariai, virtuvė, aukštas ir ūkinis sandėlis.

Kratos metu paimta: "Aušra" Nr. 3, "LKB Kronika" Nr. 23, A. Solženicino "Gulago salynas", "Kultūrinės represijos Lietuvoje", A. Solženicino "Pirmajame rate", Gliaudos "Simas", "Einamųjų įvykių kronika" Nr. 40, rašinys "Suslovas Michailas — Lietuvos korikas", "Patarimai kaip laikytis tardymo metu", įvairūs mašinraščiu rašyti tekstai, adresai, Lenigrado turistinė schema, trys rašomosios mašinėlės. Daugumą rastų daiktų buvo pianino apatinėje dalyje.

Baigę kratą saugumiečiai viską susidėjo į maišą, kuri užantspaudavo antspaudu Nr. 203. Vlado Lapienio žmona Elena kratos protokolo nepasirašė. Kratos pradžioje E. Lapienienė užprotestavo, kad kviestinių tarpe nebūtų rusų ir girtuoklių kaimynų. Tada Pilelis sutiko ir pakvietė atsitiktinius žmones. Po kratos Lapienienė buvo tardoma.

1976 spalio 23 E. Lapienienė nuėjo į Saugumo komitetą paimti savo buto raktų. Tada mjr. Pilelis, mjr. Urbonas ir dar vienas saugumietis įsidosino Lapienienę į mašiną ir vėl atvažiavo į jos butą paimti jiems rūpimus daiktus. Krata buvo pradėta 11,30 val. ir baigta 13,30 val.

Saugumiečiai pareiškė, kad Vladas Lapienis "prašęs" aplanko su dokumentais. Kratos metu paimta: aplankas su dokumentais, 269 polietileniniai aplankai, trys dėžutės rašomų juostelių, 20 kg plono popieriaus, kalkingo popieriaus, kartono ir t.t.

Kunigų raštas

Vilnius
TSKP Generaliniam
Sekretoriui L. Brežnevui

1976 spalio 19 Valstybinio saugumo pareigūnai Vilniuje suėmė du katalikus — Vladą Lapienį ir Joną Matulionį, prieš tai iškrėtę jų butus. Kratos metu rastas leidinys "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika"

Mes, Lietuvos kunigai, jaučiame moralinę pareigą pareikšti:

1. Visuotinės Žmogaus teisių deklaracijos 19 str. skelbia: "Kiekveinas žmogus turi teisę į išitikinimų laisvę ir teisę laisvai juos reikšti; šita teisė apima laisvę be jokių kliūčių laikytis savo išitikinimų ir laisvę ieškoti, gauti ir platinti informaciją bei idėjas bet kuriomis priemonėmis ir nepriklausomai nuo valstybės sienų". Šią deklaraciją pasirašė ir Tarybų Sąjungos vyriausybė.

Mes nežinome, ar suimtieji asmenys tik skaitė ar ir platino "LKB Kroniką", tačiau abiem atvejais jie nenusikalto, nes tam turėjo teisę. KGB darbuotojai, suimdami V. Lapienį ir J. Matulionį, nusikalto, nes Lietuvoje visiems yra žinoma, kad "LKB Kronika" pateikia objektyvią, nors kai kam gal ir nemalonią informaciją.

2. Suimtieji asmenys — V. Lapienis ir J. Matulionis yra pažįstami tikintiesiems ne tik Vilniuje, bet ir plačiai Lietuvoje. Jie abu yra giliai tikintys katalikai ir kaip reta aukštos moralės žmonės, kurie iš esmės negali užsiimti vadinamą šmeižikiškų prasmų platinimu. Todėl valdžios pareigūnų pastangos apkaltinti ir nuteisti šiuos kalinius tikinčiuosius iššauks didelį tikinčios visuomenės pasipiktinimą ir labai kompromituos tarybinę valdžią.

Kadangi abu suimtieji yra labai blogos sveikatos, todėl prašome Jus, Generalini Sekretoriau, kuo skubiau reaguoti, kad V. Lapienis ir J. Matulionis tuoju būtų paleisti į laisvę.

VDR Valstybės Tarybos pirmininkas E. Honekeris, įteikdamas Jums apdovanojimą, kalbėjo, kad VDR piliečiams gerai žinoma Jūsų nenuilstanti veikla tarybinių žmonių laimės vardan. Generalini Sekretoriau, įsakydami paleisti nekaltai suimtuosius, Jūs ir mus supažindinsite su tuo, kuo įtikinti užsienio komunistai!

1976. XII. 16.

Grupė Lietuvos kunigų

• Šeima be lietuviško laikraščio — židyns be tautinės ugnies

1978 m. pirmąją liepos savaitę Toronte įvyks trys plačios apimties renginiai: Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas, dainų šventė ir pasaulio lietuvių sporto žaidynės. Tiems renginiams organizuoti komitetai, ypač sportininkų, veikia jau ištiesi metai. Turint galvoje, kad viskas vyksta tuo pačiu metu ir toje pačioje vietovėje, iškilos reikalas įvykius koordinuoti. Tam tikslui pirmasis posėdis įvyko balandžio 13 d. Toronto Lietuvių Namuose. Posėdyje dalyvavo KLB krašto valdyba su pirm. J. R. Simanavičiumi, Š. Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos vadovybė su pirm. Pr. Bernecku, PLB seimui rengti komiteto pirm. dr. J. Sungaila, KLB kultūros komisijos pirm. E. Kuda-bienė ir A. Rinkūnas. Sutarta:

1. Apjungiant visas tris šventes (1978 m. liepos 1 — 8 d. d.) pavadinti **Pasaulio Lietuvių Dienomis**.

2. Visus renginius koordinuoja Pasaulio Lietuvių Dienų Komitetas, sudarytas (po du atstovai) iš KLB krašto valdybos, ŠALFASS, dainų šventės komiteto ir vieno atstovo iš PLB seimo komiteto. Panašia proporcija bus sudarytos komisijos: finansų, programos, informacijos ir kitų sričių. Tą darbą sutiko atlikti KLB krašto valdyba.

3. Pagrindinės aukos ir kitos pajamos sudedamos į vieną sąskaitą, tvarkomą finansų komiteto, bet pajamos už bilietus į dainų šventę eina tiesiai tos šventės komitetui, pajamos už bilietus į sporto žaidynes — žaidynių komitetui. Jeigu aukotojas skiria savo auką specialiai tik vienam kuriam renginiui, tai toji auka į bendrą sąskaitą neina.

4. Programos metmenys yra tokie: Pasaulio Lietuvių Dienos prasidės susipažinimo baliumi, į kurį, tikimasi, atsilankys iki 5000 dalyvių. Dainų šventė įvyks Toronto Maple Leaf Gardens. Viskas baigsis iškilminga vakariene kuriame nors Toronte viešbutyje.

5. Iš bendrųjų lėšų bus išleistas informacinis vadovas, o atskiri renginiai turės savo platesnės apimties leidinius. A. R.

• FAKTAS, kad tremtis daugelį nubloškia į nevaisingumą. Bet taip atsitinka beveik vien su mažai gabiais, kurie tik tirštos tautinės atmosferos dėka šiaip taip galėjo išsivystyti. Jei tokie, patekę svetur, ten nutyla, tai niekam iš to nuostolių nėra. J. ERETAS

Jaunimo Puslapis

TĖVŲ ŽEMĖ LIETUVA
MŪS ŠIRDYJE VISADA!

Šiaurės
Amerikos
Lietuvių
Fizinio
Auklėjimo ir
Sporto
Sąjunga

Centro valdyba

32 Rivercrest Road Toronto Ontario M6S 4H3 Canada

1977 m. birželio 22

CENTRO VALDYBA
Pranas Berneckas
Pirmininkas
Ramūnas Underys
Vicepirmininkas
Stasys Dargis
Sekretorius
Jonas Nešukaitis
Išdininkas
Algimantas Banelis
Narys

APYGARDŲ VADOVAI
Leonas Baziliauskas
Kanados
Irena Jankauskienė
Rytų
Donatas Prapuolenis
Vid.vakarų

SPORTO ŠAKŲ VADOVAI
Jonas Baris
Golfo
Raimondas Korzonas
Krepšinio
Vytautas Grybauskas
Lauko teniso
Algirdas Bielskus
Lengvosios atletikos
Arvydas Barzdukas
Plaukimo
Vytenis Čiurlionis
Slidinėjimo
Jonas Nešukaitis
Stalo teniso
Kazys Merkis
Šachmatų
Juozas Usvaltas
Šaudymo
Mindaugas Leknickas
Tinklinio

GARBĖS TEISMAS
Algis Rugienius
Pirmininkas
Ignas Anužis
Alfonas Velavičius

REVIZIJOS KOMISIJA
Vytautas Jokūbaitis
Pirmininkas
Vladas Čyvas
Kazys Karalis

Ponui Arnaldui Zizai
Brasilijos PLJS-gos Firmininkui
Rua das Heras 1226
Vila Bela
03144 Sao Paulo, SP
Brasil

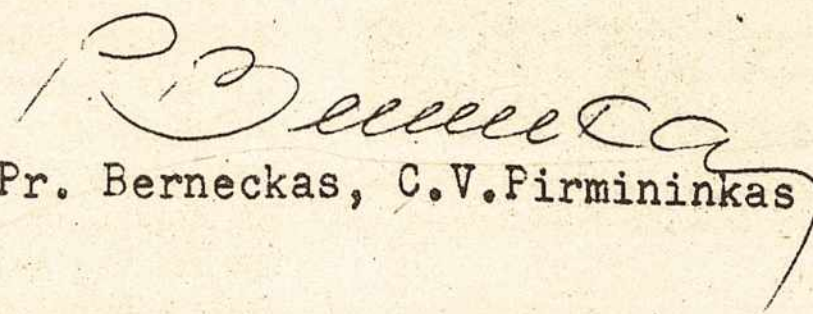
Gerbiamas Pone Pirmininke,

Tikime Jums yra žinoma, kad 1978 m. birželio 28-30 ir liepos 1 d.d. Kanadoje Toronto mieste ivyks Pasaulio Lietuvių Sportinės Žaidynes-Olimpiada.

Negalidami susisiekti su Jūsų krašte esamais sporto klubais ir gerais sportininkais, krepiames į Jus prašydami mums padieti.

Prašome neatidieiotinai perduoti ar pasiūsti siunčiama anketas sporto klubams (jeigu tokie yra) ar gerems sportininkams, kurie galetu dalyvauti pavieniai (kaip lengvojoje atletikoje, stalo tenise, lauko tenise, plaukime, šaudyme ir šachmatuose).

Taip pat prašome parašyti mums laisvą ir pranešti apie esama sporto padietį Jūsų krašte. Lauksime žinių, o tuo tarpu pasiliegame su geriausiais linkejimais.

Pr. Berneckas, C.V. Firmininkas

PRISISTATYMAS

Žinios, kurias duodam čia, eina daugiausia apie SPORTĄ. Tai ne visai antraeilis dalykas, ypač dabartinėse mūsų — ir Lietuvos — sąlygose. Mat, ir sportas gali būti tam tikra kova. Ir kova už Lietuvos laisvę.

Tiesa, Barão de Coubertin išsireiškė, kad sporte kas svarbu, tai — rungtis. Bet ar nesvarbu, ypač mums, jei ir per sportą galim reikalauti, kad ant stiebų tarp kitų tautų vėliavų suplevėsuotų ir mūsų TRISPALVĖ? Ir parodyti pasauliui, kad, jei yra lietuvių, pasireiškiančių ir sporte, YRA IR LIETUVA.

Taigi, ir sportas yra vienas iš būdų KELTI LIETUVOS VARDĄ.

NOTAS ESPORTIVAS

1° Há algumas semanas recebemos um comunicado a respeito da "Pasaulio Lietuvių Sportinės Žaidynės — Olimpiada" ou seja de uma OLIMPIADA LITUANA; que realizar-se-á em Toronto, Canadá de 28 de junho a 1° de julho de 1978.

Tal olimpiada tem como objetivo de lembrar e prestar homenagem aos 60 anos da declaração da Independência Lituana, e aos 40 anos da "Primeira Olimpiada Lituana", a qual foi realizada em KAUNAS no ano de 1938.

Além de seu caráter comemorativo, ela tem como objetivo o fortalecimento da juventude lituana do Mundo livre, bem como sua confraternização.

Quem nos enviou tal comunicado foi a "ŠALFASS" (Šiaurės Amerikos

Lietuvių Fizinio auklėjimo ir Sporto Sąjunga), juntamente com a "Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdyba" e "Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga".

Tal organização (ŠALFASS) em linhas gerais tem a seguinte formação:

COMITÉ CENTRAL

Presidido pelo Sr. Pranas Berneckas Apygardų Vadovai (Dirigentes regionais)
Sporto Šakų Vadovai (Dirigentes setoriais)
Garbės Teismas (Tribunal de Honra)
Revizijos Komisija (Fiscalização)
A carta que recebemos encontra-se integralmente impressa neste artigo. O principal objetivo dela é fornecer-nos um convite para que enviemos atletas para o Canadá para que repre-

sentem o Brasil.

Portanto você que pratica algum esporte como: tenis de mesa, tenis, atletismo leve, natação, golfe, xadrez, tiro ao alvo, ou participe de alguma equipe de bola ao cesto que seja formada exclusivamente por descendentes de lituanos, mão à obra!

Para quaisquer informações complementares ligue para 273-0338 (Redação do Mūsų Lietuva).

2° A nota nos vem do Brasil:

Realiza-se de 2 em 2 anos a OLIMPIADA DOS IMIGRANTES sob o patrocínio da Secretaria de Esportes e Turismo do Estado de São Paulo.

Foram convidados todos os países que tenham consulados. Como infelizmente nós no momento não o possuímos, o Vitor Truba foi até a secretaria e nos conseguiu um convite, mas quando o recebemos o prazo de inscrição já havia terminado.

Mas haverão outras (a próxima em 78); e nos seria muito interessante se tivéssemos representantes não só pelo fato da pura competição, mas sim pelo valor da divulgação, a qual nos é tão importante.

Tive a satisfação de conversar com o Sr. Valter Zukas, o qual se ofereceu para representar a Lituania neste torneio; nem que o tivesse de fazer sozinho, bastando que lhe fornecêssemos um uniforme lituano (cabe aqui informar que ele só não representou o Brasil em atletismo no Canadá por se encontrar machucado).

Se nos baseássemos num exemplo da gana comum aos lituanos e começássemos a formar equipes?

As opções são muitas: natação, atletismo, volei, futebol, ciclismo, iatismo, hipismo, tiro ao alvo, além de outras modalidades: (tenis de mesa, xadrez, etc...).

Vamos lá... Se você pratica algum desses esportes (não é necessário ser um exímio esportista, basta ter vontade de participar) ou conhece alguém que é adepto, convide-o.

A única condição é que deve ser lituano filho ou neto de lituanos. Procure-nos. Brevemente o fone 273-0338 poderá fornecer-lhes todas as informações.

Portanto estas foram as mensagens esportivas. Não é necessário que os elementos que nos procurem participem ou tenham participado de alguma organização lituana.

O importante é daqui para frente formarmos equipes que representem-nos futuramente.

NOTAS GERAIS

1° Dentro de poucos dias receberemos a visita do CORAL AIDAS proveniente do Canadá. Este nos apresentará canções folclóricas lituanas como canções do folclore internacional.

Para você que curte uma boa música, a entrada é franca e você pode con-

vidar todos os seus amigos, bastando para isso pegar convites em locais a serem determinados brevemente. Se a sua faculdade estiver interessada, telefone para 273-0338 onde receberá informações complementares.

Uma dica para os marmanjos: O coral é composto por "60 mergaitės".

2° Para os intelektualai: Ją encontra-se em fase complementar a preparação do KULTŪROS BŪRELIS, que visa intensificar o conhecimento sobre a Lituania a todos os jovens lituanos que estiverem interessados (olha que os Congressos estão chegando)!

3° Dentro em pouco, divulgaremos notícias sobre um TEATRO LITUAÑO feito por jovens. Se você curte o assunto, olho aberto!

Lietuviškumas karjerai nekenkia

Algimantas Eimantas — Kanados ministerio referentas

Sis mūsų tautietis, baigęs Vakarų Ontario universitetą Londone, pradėjo čia dirbti veteranų žinyboje. Po poros metų jis gavo paaugštinimą ir buvo paskirtas tos žinybos vieno departamento viršininku Winnipege. Neseniai jis vėl gavo didelį paaugštinimą — buvo pakviestas į pačią ministeriją Otavoje ir paskirtas asmeniškų veteranų ministerio referentu — per jį dabar eis visas ministerio susirašinėjimas.

A. Eimantas Londono ir kitų apylinkių lietuvių yra labai gerai žinomas. Jis gyvai reiškėsi lietuviškoje veikloje, ypač skautuose, eidamas vadovaujančias pareigas. Vedė taip pat labai aktyvią lietuviškoje veikloje Birutę Ratkevičiūtę. Lietuviškumas jų šeimoje yra pirmajis dalykas: jie ir vaikus krikštijo tokiais tautiniais vardais, kurių neįmanoma suanglinti. Jis buvo ir pirmosios Lietuvių Dienos Londone pirmininku. Iš viso to matyti, kad lietuviškumas kar-

ULTIMA: Brevemente deverão começar projetos e construções da "STOVYKLAVIETĖ" (Acampamento dos jovens). Tivemos a oportunidade de ouvir alguns jovens, dentre os quais o Antanas Baltušis (Balta) que nos deu a sugestão de que as construções ao invés de serem de tijolos e cimento, fossem de madeira. Tenha certeza de que sua sugestão será estudada.

Se alguém tiver qualquer idéia a respeito da planificação, construção ou qualquer outra coisa envie sua carta à sede deste jornal e se possível, no caso das acomodações, envie um anexo com uma estimativa de custo do material a ser usado, OK?

Estaremos aguardando.

jerai nekenkia. Linkime tokios pat sėkmės ir ateityje.

E. Daniliūnas

ALGIMANTAS EIMANTAS, Kanados karo veteranų ministerio referentas

Jaunimas jaunimui

Jieškome savanorių!

Kam būtų įdomu nuvažiuoti ir pabūti Pietų Amerikoje šią vasarą? Yra gera proga vienam asmeniui gan pigiai ten nuvažiuoti. Tik reikia noro, laiko ir sutikimo padirbėti.

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga j ieško jaunuolių-lėš, kuris arba kuri norėtų padirbėti Venecueloje ir Kolumbijoje su tų kraštų Jaunimo Sąjungomis. Svarbiausia — reikia stovykloms vadovo, kuris būtų lankstus, nes tų kraštų papročiai, veiklos sąlygos, gyvenimo būdas skiriasi nuo mūsų šiaurės Amerikoje. Kartu tai gera proga Amerikos bei Kanados jaunuoliui praplėsti savo akiračius ir gyvenimo patirtį.

Reikės dirbti stovyklose. Venecuela ir Kolumbija jieško naujų idėjų stovyklavime. Jaunuoliai, kurie S. Amerikoje yra dalyvavę stovyklose ir organizacijose, ypač jei yra vadovavę, tikrai pajėgtų perduoti savo idėjas bei sugebėjimus.

Jaunuoli, jei moki dainuoti ar akordeonu groti, tautinius šokių šokti ar rankdarbių mokyti, tai dar geriau. Tokio ir jieškom! Nedelsk ir būtinai mums, PLJS, parašyk!

Dar reikėtų tenyškščius vaikus pamokyti lietuvių kalbos bei padėti suorganizuoti kalbos kursus.

Reiktų parašyti kelis straipsnius į vietinius laikraščius ir "Pasaulio Lietuvį". Tačiau tai neturėtų būti sunku, nes bus

Aštuonios poros akių įdėmiai seka kamuolį — iš vyrų krepšinio baigminių rungtynių Bostono LPD SK — Chicago ASK Lituanica. Bostono krepšininkai laimėjo 101-93 ir tretieji metai iš eilės meisteris. Nuotr. J. DiFabio

tiek daug išpūdžių, kad bus lengva rašyti.

Nuvažiavus į kitą pasaulio galą, mes, PLJS, nepaliksime tavęs vieno — palaikysim nuolatinį ryšį laiškais ir lauksim iš tavęs žinių bei aprašymų, kas vyksta. Jei ten būnant kils klausimų ar reikės darbui medžiagos, parašyk — bandysim parūpinti. Taigi, mes bandysim tau sudaryti užnugarį. Be to, vietiniai lietuviai padės. Rasa Lukoševičiūtė iš Montrealio tokiu būdu buvo nuskrudus į Argentiną praėjusią vasarą ir padirbėjo ten du mėnesius.

Tiesa, kainos! Kelionei lėktuvu pinigų iš Amerikos arba Kanados į Venecuelą ir Kolumbiją mes parūpinsim. Vietinėm kelionėm, maistui, suvenyrais ir t. t. pats turėsi pasirūpinti.

Venezuelos ir Kolumbijos lietuviai priims tave pas save gyventi tarp stovyklų ir, tikimės, aprodys miestus. Taigi iš tikrųjų nesusidarytų perdidelės išlaidos. Bus daug pigiau tuo būdu nuvažiuoti, negu keliauti kaip turistui. Galėsi geriau viską pamatyti, negu per grupines išvykas, per kurias rodo tik nustatytas vietas.

Laikas: Kolumbijos stovykla — nuo birželio 15 iki liepos 15 d., Venezuelos stovykla — nuo liepos 25 iki rugpjūčio 22 d.

Jei galėtum ilgiau pasilikti, tai dar geriau. Jei negali pilnai tuo laiku pasilikti, tai parašyk

mums datas, kada busi Taisvas.

Rašykite sekančiu adresu: Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga, 1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6, Canada.

Dainora Juozapavičiūtė, ryšių vicepirmininkė

ŠYPSEŅOS

Nedrausmingas ligonis

Supykęs gydytojas kreipiasi į ligonį:

— Jūs esate ligoninėje pats nedrausmingiausias ligonis. Lovoje negulite, vaistus atsisakote priimti ir, prie viso to, jaučiatės kasdien vis geriau.

• Sąžiningas žmogus duoto žodžio nelaužo, gudrus — jo visai neduoda.

• Sakoma, kad gyvenimą trumpina ilgas diržas ir trumpas kelias nuo televizijos iki šaldytuvo.

Klumpė — batui

— Tu — tai purve, tai tamsiame palovy, o aš — muzėjuje po stiklu sau stoviu.

Parinko Pr. Alš.

• Lietuviškoji šeima yra mažoji Lietuva, kurioje auga ateities tauta

Literatūra · Dailė · Menas

Poeto kelionės alkis V. A. Jonynas

Naujoji Kazio Bradūno poezijos knyga

Šių metų pavasarį poetui Kaziu Bradūnui sukako šešiasdešimt metų. Pasiekė jis šią amžiaus augštumėlę nepastebimai, kone pasišokinėdamas. Kadangi poetas ne iš tų žmonių, kurie stiebias ant pirštų galų bendroji nuotraukoj, nedaug trūko, kad ši sukaktis būtų praėjus negirdomis. O ji paminėjimo verta.

K. Bradūnas priklauso tai kūrybingai išsivijus lyrikų grupei, kurią mes paprastai vadinam žemininkų karta ir kuri suteikė mūsų poezijai išsivijoje savitą, ryškų veidą. Šalia A. Nykos-Niliūno, H. Nagio, V. Mačernio, Bradūnas yra vienas būdingiausių jos atstovų. O apie kiekvieną jų, jei būtumėm gyvenę laisvą gyvenimą, tikrai jau būtų turėję, jei ne monografijų seriją, tai bent šūsnis straipsnių. Dabargi net pati sukaktis iškilo viešumon tik todėl, kad autorius išleido naują eilių rinkinį, pavadintą "Alkana kelionė".

Prisipažinsiu, nevisai aiškus ir mielas pasirodė man iš karto to rinkinio pavadinimas. Pernelyg pamėgo nūdien poetai nederms, "liesų karvių" simbolius: Šukytė — "Alkaną žemę", Liūnė Sutema — "Badmetį". Antra vertus atsišaukė tas pavadinimas man asociacijom į kiekvieno išgyventas niūrias valandas — bėgimą į Vakarus, į nedateklus, alkį ir nerimą. Faktinai tų reminiscencijų knygoje nesama, išskyrus gal porą eilėraščių. Interpretuojant knygos pavadinimą kitaip, būtent, kaip žygiavimą priekin ir pažinimą alkio, t.y. poeto troškimo nesustot vietoj, bet plėsti savo kūrybinių valdų ribas ir turtėti dvasiškai, jis labai vykęs.

Būtų ilgoka ir painu mėginti glaustai aptarti esminius bruožus, kurie būdingi Nykos-Niliūno, H. Nagio, K. Bradūno, J. Kėkšto poezijai. Sakykim, kad pagrindinė jų pastanga buvo išreikšti benamio žmogaus tragiką, tremties skausmą, atsisakant publicistinio tono, tradicinių retorikos priemonių. Tuo pačiu savaime buvo atsižadėta užsidarymo siauriame asmeniniame pasaulėlyje ir tokių temų, kaip dejonės dėl nelaimingos meilės, graudenimasis laimės trapumu. Žinoma, kas be ko, gimtosios žemės praradimo skausmas nudažė visų tremtyje atsidūrusių rašytojų kūrybą, ištrykšdamas neretai gėla veriančiais posmais. Deja, ne visiems pavykdavo išreikšti tas likimo nuo-

skaudas paguodos neįieškančiu žodžiu.

Žemininkų išskirtinumas yra tas, kad jų eilėse anoji gaida skamba kur kas dramatiškiau ir vispusiškiau, išsakydama neišsakomus saitus, kurie riša žmogų su tauta ir žeme. Ir gal už vis tiesiausiai, natūraliausiai, be filosofinių įmantrybių praskamba ji, kaip kad pripažino visa eilė kritikų, K. Bradūno kūryboj, nors tas jo paprastumas kartais apgaulingas. Ne be to, kad bent pradžioj nevienas išvelgė jo posmuose ne tiek egzistencinės gūdomos pagavą, kiek labai tiesioginį, konkretų žemdirbio vaiko išsakymą savo pasimetimo atsidūrus anapus įprasto kaimo buities horizonto. Kitiems net atrodė, kad Bradūnui, išdavinavus savo kultūrai darbui, meilę arimams, ne kažin kur belieka eiti...

Šiandien po tiek rinkinių (Svetima duona, Apeigos, Maras, Devynios baladės, Morenų ugnys, Sidabrinės kamanos) matyti, kad jie klydo. Labiau nei kitam tremtis tapo jam gyvenimo mokykla, provokuojanti giliau pažint save, rasti savo identitetą, jieskoti tautoje giliųjų savo šaknų, suvokti visa savo esybe, kas yra toji slėpinga dvasinė visuma (ne žemės ruoželis), kurią vadinam Lietuva. Neretai tėvynė pasivaideno ilgesinguose jo regėjimuose, kaip fizinė realybė, kaip "molio krantas, kvepiąs rūgščia duona", kaip "žemė, graužianti kietus natangų kaulus", žemė globėja ir maitintoja. Dažnai ji iškyla jo žodyje kaip tamsi energija, prasiveržianti pakiliu tautosakos skaistumu, išlikusių senųjų tikėjimų (magijos) elementų mūsų sąmonėj drumstumu. Ilgainiui tai nuves Bradūną sudėti atnašą didiesiems tautos genijaus išreiškėjams — Čiurlioniui (Sonatos ir fūgos), Donelaičiui (Donelaičio kapas), Gediminui (Pokalbiai su karalium).

Ir tai, sakykim, buvo beveik neišvengiama. Nebeprišimenu kas, berods, St. Goštautas "Drauge" rašydamas apie Čiurlionį yra pastebėjęs būdingą mūsų kultūros istorijai reiškinį, būtent, kad tautos kūrybingumas kultūrinėje srityje itin dažnai prasiveržia griausmingu protrūkiu. Raštijoje tokią milžinišką pėdą įmynė Donelaitis, tapyboj tautos genijus prabilo Čiurlioniu. Valstybingumo srityje (gal sunkiau apibrėžiamoj) iškyla

Gedimino figūra. Argi nuostabu, kad tos asmenybės, atkelia-vusios, taip sakant, "iš niekur", turėjo kamuoti Bradūno vaizduotę? Argi taip nelaukta, kad jis, pėdsekys visų žymių, kurias paliko Laiko ir Istorijos žingsniai mūsų pasaulėjautoj, mūsų santykiyje su žeme, žmogum ir Visata, — privalėjo išreikšti jiems savo pietizmą?

Tokia būtų apytikrė Bradūno lyrikos raida. Tokie būtų jo poezijos žemyno kontūrai, užbrėžti nevikriu grubiu braižu. Nesako jie nieko apie jo lyrikos poveikį, kurį aptarti vėlgi būtų nelengva. Visumoje Bradūno lyrika veikia savo tiesioginumu, žemiškumu, konkrečiais įvaizdžiais (noragai, velėna, luobas, raugas), kuriuos poetas sugeba sutaurinti, suteikdamas toms realijoms transcendentinę reikšmę.

Si poeto pajėga sudvasinti realybę itin ryški posmuose, kuriuose praskamba religiniai motyvai. Savo dvasine prigimtim Bradūnas priklauso tai kategorijai žmonių, kuriai nepakeliamas tuščio skliauto tylą. Jo posmai alsuoja mistika. Bet toji mistika nėra nei šventraščio tekstų nagrinėtojų alcheminė ("plastmasinė" šiandien sakytume) mistika, nei susigrabiotų bibliinių vardų vėrinys, kurį juk kažkas irgi laiko religinio išgyvenimo išraiška. Jo santykiyje su Dievu ir Visata vyrauja nuolanki atvirybė. Galbūt būdingiausiai jis išsako šį santykį eilėraštyje "Priesaika":

Zemės valgymu prisiekiu šventą
neapykantą —

Ji galioja prieš ir po mirties.

Zemė vedasi mane kaip įkaitą,

Užrištom akim, velėna prie širdies.

Pirmosios eilutės yra aiški užuomina, kiek "mumyse esama "pilkųjų zonų", drumstų sąmonės sluogsnių, kuriuose tyro laukiniškumo mintijimo (pensee sauvage) liekanos. Antrosios eilutės — "įkaitas su velėna prie širdies" — išsako krikščioniškąją pasaulėjautą — nuolankumą, susitaikymą, ramybės ilgėjimąsi. Bradūno lyrikoj tos dvi tendencijos itin būdingos. Iš vienos pusės daugybė eilėraščių alsuoja ekstazine rimtimi, iš kitos — prasiveržia pajautos, atklydusios iš mūsų instinktų gyvatyno. Kiekvienu atveju, kartoju, tai, kas vadintina Bradūno mistiškumu, nėra knyginė išmonė, filosofinis samprotavimas. Už tai Bradūno lyrika yra savita, patraukli, pakili.

Ar naujasis rinkinys "Alkana kelionė" ženklina naują vingį toje poeto kelionėje "užrištom akim, velėna prie širdies"? Atsakytumėm taip! Bent savo išore knyga aiškiai skirtinga nuo prieš tai pasirodžiusių rinkinių, skirtų vienos temos išsakymui, nuo tų "lyrikos monografijų", aptariančių konkrečius asmenis — Čiurlionį, Donelaitį, Gediminą. Pats poetas yra prasitaręs Čikagoj, jog "Alkanon kelionė" jis sutalpinęs eilėraščius, rašytus įvairiais gyvenimo tarpsniais, pasirodžiusius jam tada kaip neįnešančiais naujų varšų į tų rinkinių ciklus.

Ar todėl sakytina, kad šio rinkinio eilėraščių pobūdis eskizinis? Ir taip, ir ne. Tektų visų pirma išsiaiškinti, kaip suprasti eskizinį darbą: ar kaip nepakankamai užbaigtą darbą, kaip apmatą, ženklinantį naujų jieskajimų pradžia, kaip laisvalaikio piešinį, neužangažuojantį kūrėjo, ar, priešingai, kaip viduje tebesikristalizuojančių, tebesižvalgančių naujo braižo, naujos išraiškos jieskajimų atspindį, gal net teisingiau išreiškinančių lyriko temperamentą, jo pasaulėjautą ar bent jo santykio su tikrove permainą? Trumpai tariant, ar esama radikalaus pasikeitimo, ar tik laikinio atokvėpio? Vis tai klausimai, kurie nejučiomis iškyla, skaitant "Alkaną kelionę".

Gal lengviausia į juos atsakyti būtų išsiaiškinant, kokia yra bendra rinkinio nuotaika. Ar vadintina ji pesimistine, dvelkiančia nuovargiu? Ar autoriaus pasukta užsidarymo dramblio kaulo bokšte linkme, ar išliktą atvirybę su skaitytoju? Manau, atsakymas čia nedviprasmiškas. Bradūnas nebando pritrenkti skaitytojo įmantriom vaizdų konstrukcijom, neaiškiom metaforom — lieka iš esmės toj pačioj apkasų linijoje, tose pačiose pozicijose. Jo siekiamybė ta pati: išlikti atvirybę su skaitytoju, būti paprastu, šiltu, aiškiu, gal net pavojingai jautriu tam, kas išsivij skaudina, žeidžia, kamuoja.

"Alkana kelionė" yra vienas "svetingiausių" Bradūno rinkinių. Jame poetas, nesibaimindamas, kad dėl to nublanks jo lyrikos aureolė, pasitinka skaitytoją darbiniuose drabužiuose, ne lyginant dailininkas, atšokęs nuo drobės, vos nusišluostęs rankas. Autorius nepozuodamas atskleidžia jame savo refleksijas, reakcijas į gyvenimo įvykius. Jis citatomis prieš kiekvieną poskyrį išaiškina jungtį, siejančią to ciklo eilėraščius. (Pri-

POETO... ALKIS

dėkim, kad šiame rinkinyje švysteli skirtingo braižo požymiai, naujos varšos — ironijos, satyros dažas).

Esmėje Bradūno santykis su tikrove (neatsitiktinai panaudojant „apkasų“ metaforą) lieka tas pats. Teatleis man skaitytojai už šią pavargusią frazę, bet jis išlieka „veidu į tautą“, į jos varganą, duobėtą kelią. Jį vis stublina jos gajumas, kūrybingumas. Knygoj apstu eilių, kuriose Bradūnas išreiškia savo pagarbą mūsų literatūros kūrėjams — Putinui, Krėvei, Aisčiui, Vaižgantui, Ad. Mickevičiui. Bradūnui netenka abejoti, kad „ten mūsų pradžia, kur mūsų žodžio pradžia“. Ir nenuostabu, kad du skyreliai — „Mylimos ir žudomos raidės“, „Laiškai poezijai“ — kalba apie rašto slėpinį, didįjį Lietuvos slėpinį:

Liaudies dainuotojai gimtojoj
gūžtoj

Rašė be rašto, rašė be popieriaus,
O širdimi širdin — aklai.
„Bet širdis trapi, ji dūžta
Kaip Venecijos stiklai“,
Vėliau pasakė jau poetas.

Taiktai raidyno jūs, Lietuviški
ženklai,

Išpaudžiate stebuklu mūsų veidus
Į šventą puslapių drobule,
Tikrus kiekvienu bruožu
kasdienybės,

Bet žaidžiančius amžinybe...
O gal tiktai raide? (Stebuklas)

Kuklindamasis Bradūnas laikys savo įnašą menkučiu ton poezijos „Veronikos drobulėn“. („Poezija, neatmeski ir mano aguonos grūdo dalies“). Bet iš kitos pusės jo posmuose prabyla (ir tai visiškai naujas kovingas tonas) pasipiktinimas vertelgom, niekinančiais tai, kas sukuriama išėivijoj. Poetui, kuris jaučia, kad „Many išsiliejęs plačiau nei Kauno klonin banguoja Nemunas“, šlykštūs ir nepakeliami yra raudonojo, ramaus buržua pasityčiojimai iš išėivijos raštijos („Priešas prie sovietinio laureato turistinio eilėraščio“). Jei rinkinyje Mickevičius minimas daugelyje vietų, tai tik todėl, kad šalia to didžiojo emigranto nevienas Lietuvoj kuriančių poetų staisosi „juokdario ūgiu“, pučiasi kaip toji pasakėčios varlė prieš jautį.

Tai nereiškia, kad poetas būtų atlaidus dailiojo žodžio kūrėjų suklupimams. Lengva, grakščia irohija suskamba, sakysim, komentaras, pavadintas „Situacija“:

Jaunimėlis eilėraščius gano
Lyg žąsis po rugieną,
Laureatai kaip antys paseno
Šiltą, gražią rudeno dieną.

Ir vieni, ir antri krypuoja,
Vien gagenimais pertraukia tylą
Ir ant akmenio pasistoje,
Tik plasnoja...

Bet nepakyla.

Pažymėtina, kad šiame rinkinyje Bradūnas drąsčiau bando humoro žanrą. Taip, sakysim, skyrelyje pavadintame „Vėlnių sekstetas“ yra šeši eilėraščiai, kuriuose vikriai „užmetamas“ Pinčiuko profilis. Vienas jų gali pasidaryti visai populiariu („Vėlnias pas lietuvius“), bet mums būtų mieliau, kad Bradūnas toliau vystytų šią temą „Poilsio spalvų“ tonacijoj.

Nuo seno pamėgęs ciklinę laisvą sąrangą, poetas ir šiame rinkiny grupuoja savo eilėraščius sankabėlėm, kiek primenančiom Calderio „mobilių“ lengvumą ir švytravimą. Jo eilėraščiai dažnai būna trumpi, dviposmiai. Neretai tai teikia trumpalaikės, greit perdegusios emocijos išpūdį, juoba, kad, atrodo, Bradūnas pakrypo minimalių žodžio puošmenų link, siekdamas didelio paprastumo. Deja, protarpiais šis braižas išvirsta į deklaracinio atspalvio „žagarėlius“ („Po žvakės liepsna“, „Aqua vitae“).

Panašų išpūdį Goethės kalbančio Weimaro ministro lūpomis teikia ir skyrelis „Kryžių kalnas“, parašytas šurpių žinių iš Lietuvos poveikyje. Faktinai du eilėraščiai — „Šimtmečių ūgiai“ ir „Lietuvių kapinės Sibire“ (kažkodėl perkeltas į kitą skyrelį) būtų pilnai išsakę poeto sielvartą ir viltingumą.

Įvairus savo nuotaikom ir tonais rinkinys „Alkana kelionė“ savo visuma atskleidžia skaitytojui Bradūną visame jo žemiškame paprastume: susitaikanti su gyvenimo dalia („Be staigmenos“); nepalūžtantį dvasioj („Ant Suvalkijos kelio (1944-1812)“, nestokojanti humoro („Atokvėpis“). Už vis labiau šiltą ir tiesų. Ir galbūt geriausiai išreiškia „Alkanos kelionės“ bendrą pobūdį rinkinio eilėraščių, pavadintas „Poezija“:

Kaip rudenį varpa javo
Tuštėja, laukuos palikta,
Lygiai širdis nukraujavo,
O vis tiek,
Kaip žemėje grūdas,
Šilta.

Kazys Bradūnas, ALKANA KELIONĖ. Išleido „Ateitis“. Grafika: Vytautas O. Virkau. Čikaga 1977, 115 psl., \$6.00.

Tėviškės Žiburiai

Lietuviai dailininkai Paryžiuje

TELESFORAS VALIUS

Vytautas Kasiulis dalyvavo 88-je Nepriklausomųjų Dailininkų S-gos parodoje Grand Palais des Champs-Élysées patalpoje š.m. kovo 10 — balandžio 3 d.d. Paroda kasmetinė ir apima nuostabiai didelį dailininkų skaičių. Šių metų paroda turėjo keturis skyrius: perspektyvinė Izraelio dailė, jaunųjų dailininkų horizontai; modernusis kilimas ir bendroji paroda su 4574 dailės darbais. Parodoje atsispindi skirtingų mokyklų, idėjų bei filosofijos išraiška. Tai reto masto ir įvairumo paroda. Kasiulis išstatė 2 didelio formato jam būdingo stiliaus aliejinės tapybos darbus. Kataloge pažymėtas 2281 numeriu darbas vaizduoja vyrą su katarinka ir gitaristą kairėje, o dvi fantastinės šokėjas — dešinėje. Darbas pavadintas muzikantų vardu. Antrasis tapybos pažymėtas nr. 2282 yra Paryžiaus vaizdas, kuriame Montmartre Sacre Coeur šventovė dramatiškumu ir nevingumu virpančiame danguje suskamba Kasiuliui charakteringomis spalvomis. Abu darbai puikiai atstovauja dailininkui parodoje.

Antanas Mončys jau kelinti metai savo skulptūros dirbtuvėstudiją turi Cite Universitaire

pietų Paryžiuje. Erdvi studija talpina daugelį skulptoriaus darbų, kuriuos jis yra sukūręs daugelio metų laikotarpyje. Studijoje, šalia savo asmeninės kūrybos, Mončys duoda pamokas universiteto studentams, kurie bando reikšti savo idėjas medyje, akmenyje metale ir gipse. Paskutiniu metu Mončys savo kūryboje, šalia anksčiau naudotų medžiagų, skulptūroje naudoja retą medžiagą — ragą; žinoma, tik miniatiūriniais darbais.

Žibuntas Mikšys, grafikas, savo oforto darbų kūrybai naudoja Friedlanderio studija keletą dienų į savaitę. Vasaros metu atliko studijines keliones į Bremeną, Vokietijoje, ir Veneciją, Italijoje. Venecijos kelionės (vieno mėnesio) proga Mikšys padarė eilę darbų. Žiemos metu turėjo parodą Šveicarijoje. Šiuo metu dailininkas pradeda parengti Milašiaus kūrybos ir jo gyvenimo parodą valstybės bibliotekoje Paryžiuje (Bibliothèque Nationale).

Pranas Gailius, grafikas, savo darbus spausdina gyvenamajame bute esančioje dirbtuvėje. Šiuo metu išgyvena liūdesio dienas — vasario 21 d. Paryžiuje mirė jo žmona Monika, palikdama vaikus Nataliją ir Vincentą (abu mažamečiai) dailininko rūpesčiui.

O.V. MILAŠIAUS MINĖJIMAS CLEVELANDE

Kokios minties gelmės ir koks nuostabus grožio pasaulis išskyla ir atsiskleidžia, kai dvasiniu žvilgsniu perbėgi per O. V. Milašiaus kūrybos plotus! Jo lyrikoje ir dramoje, jo filosofiniuose veikaluose ir apokalipsinėse studijose... — visur kažkas giliu ir nauja ir kas čia nesustoja, o nuaidi už regimo pasaulio ribų.

Negalima abejoti — Milašius vienas iš pačių didžiųjų mūsų šimtmečio poetų. O gal, sutinkant su Jean Rousselot, gilaus ir įžvalgaus kritiko (jis ir žymus poetas) teigimu, ir pats didžiausias.

Tad ir nenuostabu, kad ši prancūziškai rašiusi lietuvių poeta, filosofa, mistiką, ir pranašą, gimusį, jo paties žodžiais Gedimino ir Jogailos žemėje, kurios jis „niekad neužmiršo ir visada ilgėjosi — „Il a toujours gardé la nostalgie de sa Lituanie natale“, ši pavasarij

šimto metų gimimo sukakties proga mini ir lietuviai, ir prancūzai.

Jį vieni iš pačių pirmųjų gegužės 22 paminėjo ir Clevelando Pedagoginiai lituanistikos kursai. Minėjime, kuriam grakščiai vadovavo kursų dėstytojas Juozas Žilionis, Uršuliečių kolegijos prof. Aldona Augustinavičienė savo žodyje „Milašius ir Lietuva“ prabėgo pro pagrindinius didžiojo poeto gyvenimo kelio momentus, pabrėždama jo gilią ir nuširdžią meilę gimtajai savo žemei ir aplamai Lietuvai. Akrono universiteto prof. dr. Jolitos Kavaliūnaitės žodis — „Milašius ir jo kūrybos bruožai“, kuriame prelegentė stabtelėjo prie kai kurių poeto kūrybos aspektų: vaikystės ir apskritai praeities prisiminimų, vieatvės, meilės ir gilaus metafizinio troškimo užmigti ir įsėtis Viešpaties ramybėje.“ Dirva

MŪSŲ ŽINIOS

"AIDO" KONCERTAS S. PAULE

Hamiltono Mergaičių Choras 'AIDAS' jau prisiuntė „Pietų Amerikos Koncertų programą“. Programai vadovauja choro vadovas solistas VACLOVAS VERIKAITIS, akompanuotas muzikas JONAS GOVEDAS, administratorius JERONIMAS PLEINYS ir choro pirmininkė BIRUTĖ BERŽAITYTĖ.

Programoj numatytos 28 dainos, kurios išpildomos – vienos "AIDO" ir solisto V. Verikaitio kartu, kitos vien tik solisto, dar kitos vien tik "AIDO". Yra numatytos ir 7 dainos svetimom kalbom (anglų, vokiečių, prancūzų, ispanų ir portugalų).

Ansamblis atvyksta į S. Paulą rugpjūčio (agosto) 15 d. ir išvyksta 22. Nori būtinai aplankyti ir Rio de Janeirą.

Koncertas S. Paule numatytas Palácio das Convenções būstinėj, Anhembi, rugpjūčio (agosto) 17 dieną, pradant 20 val.

BLB-nės valdyba ruošia vietinę programą ir kvietimus.

RAŠO T. SAULAITIS

Chicago, 1977.VII.4.

Siunčiu nuoširdžių linkėjimų visiems. Vakar grįžau iš antros stovyklos, šeštadienį (VII.9) vyks tu į trečią. Gerai pasisekė. Daug darbo..

Neturėjau laiko iš stovyklos rašyti net mano tėveliams, o dabar daug darbo ruošti skautų stovyklai, kurioje bus 500 stovyklautojų keturiose pastovyklėse, ir po to vadovų stovyklai, kurios programa labai sudėtinga.

SKAUTAI STOVYKLAUJA

Šeštadienį vien tik vadovai, o sekmadienį (liepos 17 d.) visa skautų grupė išvyko stovyklai. Stovykla yra Caucajoj, kur Bag-

džiai ir Magylos užleido neseniai pasistatytas ir sutvarkytas savo vasarvietes – ūkius.

Stovyklauja 20 berniukų ir 19 mergaičių. Vadovauja Eugenija Bacevičienė su Aldona Lipskiene. Danutė ir Ona Zalubienės šeiminkauja. O stovyklos eigą veda patys skautai: Klaudijus Butkus – komendantas, Sandra Saldytė – mergaičių vadovė, Hector Lipsky-berniukų vadovas, Robertas Saldys – laužavedys ir dainų vadovas. Numatytas ir stovyklos laikraštis, kurio redakciją sudaro Beatricė Bacevičiūtė, Nilza Guzikauskaitė ir Robertas Saldys. Dvasios vadas – kun. Petras Rukšys.

AUŠROS CHORO "FEIŽOADA"

Liepos 17 dieną šv. Kazimiero p-jos salėj AUŠROS CHORAS surengė savo tarpe brolišką „feižoada“, norint pagerbti savo dirigentą, Liudą Ralicką, jo gimtadienio progą. Suėjo 62 asmenys, neskaitant vaikų. Tai vien tik choristai su šeimom bei vienu kitų pakviestų bičiulių.

Sueiga buvo jauki, šeimyniška, linksma. Žmonės pasivaišino, padainavo, pasižmonėjo. O kai, baigiantis puotai, buvo ruošiamasi pjauti tortą ir giedoti „Laimingų metų“, pasirodė, kad sukaktuvinių buvo dar kiti septyni. Tokiu būdu šeima dar padidėjo – padidėjo ir džiaugsmas. Be to, atsisveikindami su Urugvajun išvykstančiu t. P. Dauginčiu, choristai įteikė jam savo dovaną.

16 val. kopyčioj buvo kita – liturginė – puota, per kurią choras sugiedojo Jaunimo mišias.

Visi, atrodo, liko patenkinti tokia sueiga. Ir laukia, kada pasikartos panaši progą.

INTERIORO LIETUVIAI

PLAUKIOJANTIS "GERASIS GANYTOJAS"

Birželio 15 d. Rondonijos gubernijos Guajara-Mirim mieste inauguruo naują kun. dr. F. Bendoraičio laivą-ligoninę GERASIS GANYTOJAS. Tai ilgų misionieriaus – gydytojo pastangų vaisius,

GERASIS GANYTOJAS – tikra plaukiojanti ligoninė. Turi 23 m. ilgio, 5 m. aukščio, daugiau kaip 5 m. pločio ir yra puse metro pasinėręs vandeny. Jame yra reikalingiausios patalpos: 1-am aukšte raštinė, ambulatorija, gydytojo kabinetas, dentisto kabinetas, ligoniams kambarys, virtuvė, prausyklos; 2-am aukšte: salė, valgykla, keturi miegamieji. Ir modernūs įrenginiai: medicinos ir odontologijos instrumentai, laboratorija, net ir radijo siųstuvai (ten būtinas įrankis).

Kun. dr. Bendoraitis tuoj pat su gydomuoju personalu išplau-

Nepraleiskite progos –

ĮSIGYKITE

PENKIASDEŠIMTMEČI-CINQUENTENÁRIO

208 puslapių ir 350 istorinių fotografijų leidinys apie lietuvius Brazilijoje nuo 1867 iki 1976 metų. Gaunama klebonijose, paštu ir per platintojus.

Kaina: 50 kruzeirų.

kė Rio Guaporé upe ligonių lankyti. Numatęs grįžti liepos 2 dieną.

(Informacijas suteikė dr. V. Kiaušas).

LIGONIAI

Praėjusią savaitę PETRĄ ŠIMONĮ, nenuilstantį visuomenės veikėją, ištiko nelauktas smūgis: krito ant žemės – ir be sąmonės buvo nuvežtas ligoninė. Betgi, tvirtas tautietis, nepasidavė – atsipeikėjo, ir po trijų dienų grįžo namo, kur gydos ir stiprėja. Jam linkim greit ir gerai pasveikti.

MIRĖ GERAS ZELINIETIS

Liepos 15 mirė Zelinoj gerai pažįstamas parapietis ir veikėjas, policijos leit. JOAQUIM TEIXEIRA. Jis, su prieš 10 mėnesių mirusia žmona Helena, yra daug nusipelnęs zelinietis: dalyvavo parapijos tarybos vedamuose darbuose ir visur kitur bendradarbiavo su lietuviais. Palaidotas S. Pedro kapinėse. 7-tos dienos Mišios: V. Zelinos bažnyčioj liepos 21 d., ketvirtadienį 20 val.

Lietuviškai kalbanti

Vyrų – moterų – vaikų
gydytoja

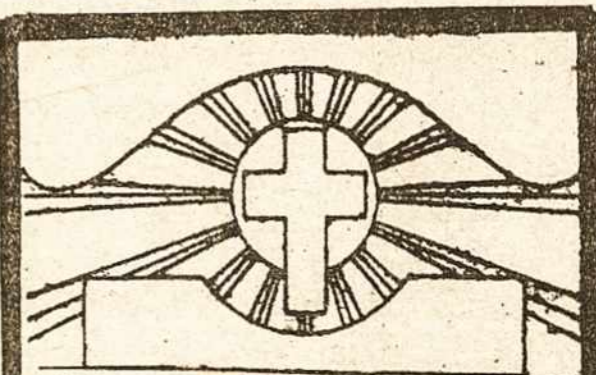
DRA. HELGA HERING

médica

HOMENS-SENHORAS
CRIANÇAS

Av. Eulina, 99-V. Sta. Maria
(Skersgatvis ties nr. 2214, Av. Deputado Emílio Carlo-Bairro do Limão)

Tel.: 220-0439 / 266-3569

MIRUSIEJI

Birželio 12 d. Lietuvoje mirė JUZEFA KARNUŠEVIČIENĖ, sulaukusi net 104 metų amžiaus. Liūdi jos dukra M. Jakiūnienė iš V. Guilherme.

Liepos 15 mirė KAZIMIERAS BUČINSKAS, sulaukęs 78 metų amžiaus. Velionis ilgiau sirgo ir gyveno V. Zelinoje. Paliko do sūnus ir du anūkus. Palaidotas V. Alpinos kapinėse.

Mirusiųjų giminėms mūsų užuojauta.

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

GUARDA CHUVAS DE TODOS OS TIPOS, PARA HOMENS, SENHORAS E CRIANÇAS MINI-BOMBRIÑAS, TIPO ITALIANO E ALEMÃO.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Ins. B. 10.100.007

L. E. S. 0.100.007

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones: 274-0677 - (Res. 274-1886)
30p Paulo

MŪSŲ ŽINIOS

AUKOS LIETUVIŠKAM KRYŽIUI

Lietuviško kryžiaus pastatymui aukojo:

Genesio Amdeo - Cr.	1.000,00
Jarbas de Oliveira	1.000,00
Mauro Resende	1.000,00
José Tiberio	1.000,00
Nathal Thome	1.000,00
J. Paim	1.000,00
Liuda Majienė	1.000,00

Visiems aukojusiems nuoširdžiai dėkojame už dosnias aukas. Kviečiame ir kitus prie lietuviško kryžiaus pastatymo prisidėti savo auka.

SODYBA

Praėjusį antradienį su dideliu sunkvežimiu buvo pervežta į sodybą p. Renato Mendo padovanojama statybos medžiaga. Kol Dé-dé Juozas su darbininkais statė pastogę medžiagai sukrauti, kun. Petras Rukšys talkinamas berniukų aptvėrė gražią tarp didžiulių akmenų esančią aikštelę ir dailinai išvalė. Tai labai graži vieta nedideliame piknikui.

15 dieną į sodybą buvo nuvažiavusi moksleivių ateitininkų ekskursija. Kartu važiavo B. J. Sąjungos pirmininkas A. Zizas ir dar niekad lietuviškoje išvykoje nedalyvavęs inžinerijos studentas Rikardas Mackevičius. Vėliau išvykoje pasirodė p.p. Vincas ir Irena Tūbeliai ir visas jų atžalynas.

Jaunimas apkeliavo visą stovyklavietę, pasigrožėjo vaizdais. Stovyklos medžių pavėsyje papietavo. O paskui susigundė prisidėti darbu prie stovyklos. Vieni tvarkė aikštelę, kiti talkino sukrauti statybos medžiagą į pastogę. Paskui sukūrė ugnį kepė dešreles, valgė Atibajos žemuoges ir „miširikus“ ir tik betems tant išsirengė namo. Jei kas darys sodyboje pikniką, tai bus antrasis – mes padarėm pirmąjį.

Kun. J. Šeškevičiui išvykus, bėgamaisiais administracijos reikalais rūpinsis adv. V. Tūbelis. Išlaikymo (manutenção) mokesčiai ir toliau galima mokėti V. Zelinės klebonijoje.

PASILEIDO ILGON KELIONĖN

Liepos 22 kun. J. ŠEŠKEVIČIUS, po ilgų pastangų gauti leidimus, išvyko Lietuvon senos Mamytės aplankyti, kurios jau virš 30 metų nematė. Grįždamas

Hamiltono mergaičių choro "Aidas" ir sol. V. Verikaicio

KONCERTAS

RUGPJŪČIO (AGOSTO) 17, TREČIADIENI, 20 VAL.

PALÁCIO DAS CONVENÇÕES, A N H E M B I

VEIKLOS KALENDORIUS

LITERATŪROS RATELIO POPIETĖ

Liepos mėnesio Literatūros ratelio popietė bus 30 liepos, R. ir Alf. Petraičių rezidencijoje, rua Nova York, 28, apto. 32, telef. 65-3286. Pradžia: 16 valandą.

Liepos 30, šeštadienį, 10,00 val. prieš piet, PLIAS susirinkimas pas inž. Leonardą Mitruči, jo vasarvietėje – Raposo Tavares.

užsuks į JAV-bes, kur, tarp kita ko, dalyvaus ir ateitininkų kongrese, Clevelande rugsėjo 1-4 dienomis.

Mielam Klebonui sėkmingos kelionės ir laimingo sugrįžimo.

"TRANSAKCIJOS" KURSAS ZELINOJ

Liepos 12, 13 ir 14 Zelinoj, Jaunimo Namų patalpose, vyko „transakcijos analizės“ kursas sektoriaus kunigams. Buvo kasdien apie 15 klausytojų.

Buvo pristatyta nauja psichologinė teorija – TRANSAKCIJA, būtent naujas psichologinis metodas giliau panagrinėti savo (ir kitų) poelgius ir juos suprasti; kitais žodžiais, priemonė atsakyti į savo paties klausimus: kas aš esu? Kodėl taip pasielgiau? Kaip prie to priėjau? Kaip iš to išėiti?

Metodas šiandien būtinas rimtose įmonėse. Būtų naudinga su juo susipažinti ir mūsų šeimose.

Liepos 31 dieną – ŠV. ONOS, L.K. Moterų Draugijos Globėjos šventė.

Visus mielai kviečiame dalyvauti Mišiose (15 val.) ir arbata-tėlėj Jaunimo Namuose.

L. K. Moterų Draugija

V. ANASTACIO DR. J. BASANAVIČIAUS mokyklos Globėjų būrelis ruošia

PIETUS – FEIJOADA

rugpjūčio (agosto) 7 d. 13 valandą mokyklos salėje.

Maloniai kviečia visus draugus ir pažįstamus juose dalyvauti.

Būrelio valdyba

PRANAŠKĖMA

liepos 18 dieną sulaukusį 70 metų, sveikina žmona Katarina, duktė Regina, žentas Osvaldo, anūkas Osvaldo Henrique, ir linki gausios Viešpaties palaimos.

SEMANARIO "NOSSA LITUÂNIA"

MŪSŲ
LIETUVA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Diretor responsável
VYTAUTAS BACEVIČIUS
Redige: Equipe Editorial

A Administrador: Stanislao Šileika

METINĖ PRENUMERATA: 105 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 500 kr.
Paskiro numerio kaina: 2,00 kr. Užuojautos ir sveikinimai nuo 40 kr. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti "Stanislao Šileika" vardu.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso, pertvarko savo nuožiūra. Ne naudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis spausdinamas pirmadienį; vietinės žinios ir pranešimai 9-10 puslapiams redakcijai įteiktini ne vėliau kaip iki sekmadienio vakaro.